

Besvarelse af 10-dages forespørgsel fra Katrine Vinther Nielsen (EL) om udgifter på socialområdet

23. maj 2022
Side 1 af 3

Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB) har modtaget en henvendelse fra byrådsmedlem Katrine Vinther Nielsen (EL). Henvendelsen indeholder tre spørgsmål, der er gengivet nedenfor. Efter hvert spørgsmål fremgår MSB's besvarelse.

Spørgsmål 1:

"Der ønskes en redegørelse for, hvor mange procent af takstprisen der går direkte til borgernære ydelser? Der ønskes både en redegørelse for salg af interne pladser og for salg af eksterne pladser."

Besvarelse

Takster for Aarhus Kommunes interne pladser

Taksterne for Aarhus Kommunes tilbud drevet efter serviceloven er beregnet i henhold til de gældende love og regler. Reglerne for takstberegning er fastlagt i servicelovens §174 og takstbekendtgørelsen.¹

Hovedreglen er, at taksterne skal afspejle alle direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller driften af tilbuddet. Det betyder, at taksterne skal dække de direkte driftsomkostninger til personale, husleje, el, vand, varme, transport mv. Derudover skal taksterne dække indirekte omkostninger til ledelse, administration, tilsynsudgifter, opsparing til tjenestemandspension, afskrivninger og forrentning mv. Ovenstående regler har til hensigt at sikre, at beregningsmetoden og elementerne i taksten er sammenlignelige mellem offentlige og private tilbud.

En gennemgang af Aarhus Kommunes tilbudstakster viser, at i hovedparten af tilfældene går mellem 80 og 85% af taksten til at dække tilbuddets direkte driftsbudget.

Tilbuddenes driftsbudgetter omfatter dog ikke entydigt alle omkostninger, der relaterer sig til "borgernære ydelser". Fx afholdes en del afledte personaleomkostninger uden for tilbuddenes driftsbudgetter. Det gælder fx barselsudgifter, indbetaling af indefrosne feriemidler og opsparing til tjenestemandspension, som afholdes centralt i kommunen. Disse omkostninger er indeholdt i de resterende 15-20% af taksten.

På samme vis kan der argumenteres for, at de kapitalomkostninger, der er forbundet med at stille en bygning til rådighed eller investere i en bus, der anvendes til borgerens transport, er en grundlæggende del af borgerens tilbud. Disse omkostninger dækkes ligeledes af de 15-20%.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Mål, Økonomi og Boliger
Aarhus Kommune

MØB Effekt og Økonomi

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Direkte e-mail:
jakra@aarhus.dk

Sag: EMN-2022-501076
Sagsbehandler:
Jakob Rasmussen

¹ Den fulde titel på takstbekendtgørelsen er *Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner*

23. maj 2022
Side 2 af 3

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland er forpligtet til hvert andet år at indgå en rammeaftale om bl.a. styring og koordinering af tilbud beliggende i regionen. Som en del af aftalen fastlægges nærmere detaljer for takstberegning- og udvikling i regionen. Det er her fx aftalt, at udgifter til administration, udvikling og dokumentation samlet set indregnes i taksterne som et overhead på maksimalt 6,1%. Som de øvrige midtjyske kommuner, følger Aarhus Kommune denne sats i takstberegningen.

En række driftsområder i MSB driver tilbud efter serviceloven. Driftsområdenes budgetter er fra tiden siden kommunalreformen i 2007 dannet med en forudsætning om indtægter fra salg af pladser. Indtægterne kommer fra salg til interne myndighedscentre i MSB, salg af pladser til MSO (borgere +67 år) og salg til eksterne køberkommuner. Driftsområdernes forudsatte indtægter er beregnet ud fra de takster og principper for takstberegning, der har været gældende. Herunder princippet om indregning af bl.a. administrativt overhead. En reduktion i taksterne vil medføre faldende indtægter til driftsområdet, og dermed betyde at områdets udgifter skal reduceres tilsvarende.

Takster for pladser købt ved eksterne leverandører

De overordnede regler for takstberegning er som nævnt fastlagt i serviceloven og takstbekendtgørelsen, som gælder for alle kommunale, regionale og private leverandører.

De regionale rammeaftaler og de specifikke aftaler heri gælder kun for den pågældende regions kommunale og regionale tilbud.

I 2022 har Aarhus Kommune frem til nu købt mere end 1.000 servicelovsydelser ved andre kommuner, regioner og private leverandører. Dette på mere end 500 specifikke døgn- og dagtilbud drevet af mere end 100 forskellige leverandører i hele landet.

Det er ikke muligt at opgøre fordelingen af omkostningerne i taksterne for de eksterne tilbud på samme måde som for de interne tilbud. Det skyldes, at opgørelsen af omkostningerne i den fælles platform for sociale tilbud, Tilbudsportalen, adskiller sig fra metoden anvendt i ovenstående for Aarhus Kommunes tilbud.

En gennemgang af en række eksterne tilbud på Tilbudsportalen viser, at samlede lønomkostninger varierer mellem 76 og 92%. I lønomkostningerne indgår dog også løn til ledelse, såsom center- og afdelingsledelse. Udgifter til center- og afdelingsledelse indgår ikke i driftsbudgetterne i Aarhus Kommunes tilbud. Procentsatserne kan derfor ikke direkte sammenlignes.

Ca. halvdelen af de eksterne pladser er købt ved kommuner og regionen i Region Midtjylland som jf. rammeaftalen anvender samme metode i takstberegning herunder det aftalte maksimum på 6,1% i administrativt overhead.

Spørgsmål 2:

"Der ønskes en oversigt over, hvad de ikke-borgernære penge går til."

23. maj 2022

Side 3 af 3

Besvarelse

Som nævnt skal taksterne udover de direkte driftsomkostninger dække alle indirekte omkostninger ved tilbudsdriften. De indirekte omkostninger er blandt andet:

- Ledelse (fx vagtplanlægning)
- Administration og understøttelse (fx løn- og personaleadministration)
- IT-understøttelse (fx dokumentationssystemer mv.)
- Udgifter til socialtilsyn
- Finansiering af fælles kommunal barselsordning
- Finansiering af indbetaling af indefrosne feriemidler
- Opsparing til tjenestemandspension
- Afskrivninger af bygninger og tekniske anlæg
- Forrentning af anlæg og grunde

Spørgsmål 3:

"Endelig ønskes der en redegørelse for udviklingen af procentsatsen på ikke-borgernære ydelser (overhead) i Aarhus Kommune på socialområdet de seneste fem år. Udviklingen ønskes på både interne pladser og på eksterne pladser."

Besvarelse

Aarhus Kommune følger satsen for indregning af administrativt overhead som fastlægges i den regionale rammeaftale. Denne sats har ligget konstant på maksimalt 6,1 % over de seneste fem år.

De øvrige kommuner i Region Midtjylland har som Aarhus valgt at indregne 6,1 % overhead i taksterne igennem hele perioden.

Som redegjort for ovenfor afholdes en del af de personaleafledte omkostninger fx barselsudgifter ikke fra tilbuddets driftsbudget. Tidligere lå budgettet hertil i tilbuddenes driftsbudgetter, men over årene er både budgetter og udgifter blevet centraliseret. I forbindelse med overgang til ny ferielov er der på samme vis overført budget fra driftsbudgetterne til en central konto i kommunen, der varetager indbetalingen af indefrosne feriemidler til feriefonden. Centraliseringen af flere omkostninger betyder, at de decentrale driftsbudgetters procentandel af taksterne er faldet en smule over årene. I bund og grund er der dog tale om en flytning af budgetter og udgifter fra én kommunal kasse til en anden.

For de eksterne tilbuds takster har det ikke været muligt at lave en samlet opgørelse af de seneste fem års udvikling i fordelingen af omkostningselementerne, herunder procentsatsen på ikke-borgernære ydelser.